

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

ÖZEL EĞİTİM ELEMANI

**MODÜLER PROGRAMI
(YETERLİĞE PROGRAMI)**

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

2013
ANKARA

ÖN SÖZ

Günümüzde mesleklerin değişim ile karşı karşıya olması ve daha karmaşık bir yapıda bulunmaya başlaması nedeniyle, meslekî yeterliklerin de geniş tabanlı bilgilere, becerilere ve tavırlara dayalı olmasını ve programların buna göre geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

Program çalışmaları kapsamında yapılan sektör tarama ve inceleme çalışmaları sonucunda sektörde faaliyet gösterilen meslekler saptanarak, bu meslekler ikinci, üçüncü ve dördüncü seviye meslek gruplarına ayrılmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden yola çıkılarak her meslek dalına ait anket soruları hazırlanmış, daha sonra anketler yurdun çeşitli bölgelerinde uygulanarak mesleklere özgü yeterlikler belirlenmiştir.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında üniversitelerin ve ülkemizin önde gelen sektör temsilcileri ile iş birliği yapılmış kişi ve kurumların program çalışmalarına doğrudan katkıları sağlanmıştır. Sektör ve yükseköğretim kurumlarının beklentileri programa yansıtılarak, mesleklere ait belirlenen yeterlikler öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturmuştur.

Uluslararası düzeyde meslek elemanlarından beklenen yeterlikler çeşitli araştırmalar ve yerli/yabancı uzman görüşlerine dayanılarak tespit edilmiş, elde edilen sonuçlar program çalışmalarına aktarılmıştır.

Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanı öğretim programları, gelişmelere bağlı olarak esnek ve sürekli güncellenmeye uygun bir yapıda tasarlanmıştır. Bireyler kazandıkları güncel mesleki yeterlikler doğrultusunda istihdam edilebileceklerdir.

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	1
ÖZEL EĞİTİM ELEMANI PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR.....	3
MESLEK ELEMANI TANIMI.....	3
GİRİŞ KOŞULLARI	3
İSTİHDAM ALANLARI	3
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	3
EĞİTİMCİLER.....	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	3
BELGELENDİRME	3
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER.....	4
EĞİTİM SÜRESİ	4
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	4
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	4
ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI.....	4
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	4
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ.....	5
MODÜL VE İÇERİKLERİ.....	5
YETERLİK VE MODÜL TABLOSU	6

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

ÖZEL EĞİTİM ELEMANI PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

ALAN : ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ
MESLEK :
MESLEK SEVİYESİ : 4. SEVİYE
MESLEK ELEMANI TANIMI

Özel eğitim öğretmen yardımcısının sahip olduğu, özür grubuna uygun eğitim programını uygulamada öğretmene yardımcı olma yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen dalda eğitim alan nitelikli kişidir.

GİRİŞ KOŞULLARI

1. İlköğretimi tamamlamış olmak.
2. Mesleğin gerektirdiği işleri ve yeterlikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.

İSTİHDAM ALANLARI

Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında özel eğitimi mesleğine sahip olan bireyler, kazandıkları yeterlikler doğrultusunda özel eğitim kurumlarında çalışabilirler

EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI

1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında eğitim verilmektedir,
2. Programın uygulanabilmesi için Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanı standart donanımları ve mesleklerin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER

1. Programın uygulanmasında Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanında eğitim almış alan öğretmenleri görev almalıdır.
2. Programın uygulanmasında gerektiğinde Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanında üniversite mezunu olan meslek elemanlarından yararlanılabilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bireylerin, çeşitli ölçme araçları kullanılarak;

1. Modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir.
2. Modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir.
3. Ölçme sonuçları program sonunda değerlendirilecektir.
4. Eğitim kurumunda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.

BELGELENDİRME

Sertifika programlarında; meslek elemanlarının sahip olduğu yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilir. Bu programlarda mesleğin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

- Sertifika öğretim programı sürecinde bireylerin tamamladığı modüller, aldığı eğitimin tümü ve kazandıkları yeterlikler belgelendirilir.
- Öğretim programının sonunda mesleğin yeterliklerini kazanan bireylerin aldığı belgeler mevzuat doğrultusunda sertifikada değerlendirilir. Bireyler mesleğin düzeyine göre mesleğinde sertifika alabilir.
- Bireyler gelecekte meslek değiştirmek veya mesleğin ilişkili olduğu diğer mesleklere geçmek amacıyla eğitim almak isterse, kazandığı yeterlikler değerlendirilecektir.

- Fark modüllerini tamamlayanlar ikinci bir meslekte kendini yetiştirebilecektir.
- Öğretim programından ayrılan bireyin kazandığı yeterlikler belgelendirilerek istendiğinde diğer sertifika programlarında değerlendirilir.
- Mesleğin seviyesine ve yeterliklerine sahip olanlar sertifika almaya hak kazanır ve ilgili iş yerlerinde çalışabilirler.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

Mesleğe yönelik geniş tabanlı yeterlikler kazandırmak hedeflenmiştir.

1. Eğitimin sonunda mesleğinde sertifika alan birey gerektirdiğinde fark eğitimi olarak diploma programını tamamlayabilir.
2. Mesleki eğitim alan veya bitirmiş olan birey; gerekli modülleri tamamlayarak alandaki diğer meslekler arasında geçiş yapabilir.

EĞİTİM SÜRESİ

1. Meslek programının toplam eğitim süresi 2680/1312 saat olarak planlanmıştır. Bu süreye 320/88 saatlik Mesleki Gelişim Modülleri ile 864 saatlik Mesleki Uygulamalar süreleri ilave edilecektir.
2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır.

1. Eğitimciler bireylere rehberlik eder.
2. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
3. Bireylerin aktif olması sağlanır.
4. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
5. Bireyler kendi kendilerini değerlendirebilir.
6. Bireylere meslekî yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Bireyler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında, çevredeki üniversiteler, ve kursiyerin çevrede konuyla ilgili olarak iletişim kurabileceği özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde araştırma, gözlem ve uygulama yapabileceği her türlü kurum ve kuruluşlar meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI

Programın sonunda mesleğe yönelik olarak öğrenci / kursiyer;

1. Mesleğin ait olduğu alandaki temel bilgi ve becerileri kazanabilecektir.
2. Alanın gerektirdiği temel yeterliklere sahip olabilecektir.
3. Mesleğin gerektirdiği işleri yapabilecektir.
4. Mesleğin gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanabilecektir.
5. Öğrenci/Kursiyer merkezli daha aktif ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan kazanımlara sahip olabilecektir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

1. Sertifika programında yer alan modüllerde öngörülen eğitim öğretim uygulamaları yapılır.

- Her merkez, 864 saatlik Mesleki uygulamaların içeriğini ağırlıklı olarak mesleğe ait modüllerden olmak üzere, sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden oluşturur. Mesleki uygulamalar, modüllerdeki öğrenme faaliyetlerinin uygulamalarından oluşur.

MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ

- Öğrenci/kursiyerin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek, iyi ilişkiler kurabilme, öğrenmeyi öğrenme, bilgiye ulaşma, girişimcilik ve iş fikirleri üretme, işe uyum sağlama, kendini geliştirme ve problem çözme gibi bilgi ve becerilerin kazandırıldığı modüllerdir.
- Bu modüller ile öğrenci/kursiyerlere ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.
- Mesleki gelişim modül tablosundan, çevrenin istihdam durumu, öğrenci/kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyi göz önüne alınarak modüller seçilecek ve yeterlik tablosunda yer alan süreye ilave edilecektir.
- Dördüncü seviye meslek elemanları, bütün mesleki gelişim modüllerini tamamlamış olacaklardır.
- Mesleki gelişim modülleri programlardan bağımsız olarak da kullanılabilir.

KAZANDIRILAN YETERLİKLER		DERSİN MODÜLLERİ	SÜRE
1	Sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	İletişim	40/8
2	Öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda bilgi ve veri toplamak	Bilgiye Ulaşma ve Veri Toplama	40/8
3	Uygulanabilir girişimci (iş) fikirler üretmek	Girişimci Fikirler Üretme	40/8
4	Girişimci (iş)fikri geliştirmek ve planlamak	Girişimci Fikri Geliştirme	40/8
5	İşletme kurma ve geliştirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek	İş Kurma ve Geliştirme	40/16
6	İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini almak	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/24
7	Çevreye karşı duyarlı olmak ve çevreyi korumak	Çevre Koruma	40/8
8	Kendini geliştirerek karşılaştığı problemleri çözmek	Problem Çözme	40/8

MODÜL VE İÇERİKLERİ

- Öğrenme süresi her modül için toplam 40 saattir.
- Kazandırılacak yeterliliğe bağlı olarak her Modül 40/8, 40/16, 40/24, 40/32, 40/40 olarak yapılabilir.
- Modüllerde önerilen bu süreler öğrenme faaliyetlerindeki teorik ve uygulamalı tüm içeriği kapsar.
- Modül içeriğindeki öğrenme faaliyetinin uygulanması imkânı olmadığında, diğer okullarla ve işletmelerle iş birliği çerçevesinde uygulamalar yapılabilir.
- Kursiyer/öğrencinin önceden kazandığı yeterlikleri tekrar alma zorunluluğu yoktur.
- Modül ve yeterlikler programdaki uygulama sırasına göre alınacaktır.

- Programda yer alan modül ve yeterliklerin uygulama sırası zümre kararı ile belirlenir.
- NOT: Özel Eğitim Elemanı programı yeterlikler tablosu ve modülleri aşağıda verilmiştir.

YETERLİK VE MODÜL TABLOSU

YETERLİKLER		MODÜLLER	SÜRE
1	Birey gelişimine yönelik etkinlik hazırlamak	Birey Gelişimi	40/16
2	Fiziksel gelişime uygun etkinlik hazırlamak	Fiziksel Gelişim	40/16
3	Psiko-motor gelişime uygun etkinlik hazırlamak	Psiko-Motor Gelişim	40/16
4	Bilişsel gelişime uygun etkinlik hazırlamak	Bilişsel Gelişim	40/16
5	Dil gelişimine uygun etkinlik hazırlamak	Dil Gelişimi	40/16
6	Sosyal gelişime uygun etkinlik hazırlamak	Sosyal Gelişim	40/16
7	Duygusal gelişime uygun etkinlik hazırlamak	Duygusal Gelişim	40/16
8	Ahlak gelişimine uygun etkinlik hazırlamak	Ahlak Gelişimi	40/16
9	Cinsel gelişime uygun etkinlik hazırlamak	Cinsel Gelişim	40/16
10	Anne çocuk sağlığını tanımaya yönelik etkinlik hazırlamak	Anne Çocuk Sağlığı -1	40/8
11		Anne Çocuk Sağlığı -2	40/16
12	Çocuk hastalıklarının farkında olmak	Çocuk Hastalıkları	40/16
13	Aile planlamasını tanımaya yönelik etkinlik hazırlamak	Aile Planlaması	40/16
14	Çocuk beslenmesine uygun menü Hazırlamak	Beslenme	40/8
15	Besin gruplarına uygun menü hazırlamak	Besin Grupları	40/16
16	Gebelik ve emzik dönemine uygun menü hazırlamak	Gebelik ve Emzik Döneminde Beslenme	40/16
17	Süt, oyun, okul çağına ve ergenliğe uygun menü hazırlamak	Süt, Oyun, Okul ve Ergenlik Döneminde Beslenme	40/16
18	Özel durumlarda beslenmeye uygun etkinlik hazırlamak	Özel Durumlarda Beslenme	40/16
19	Oyun etkinliğini planlamak	Oyun Etkinlikleri 1	40/16
20	Oyun albümü hazırlamak	Oyun Albümü	40/16
21	Müzik etkinlikleri hazırlamak	Müzik Etkinlikleri	40/32
22	Müzik albümü hazırlamak	Müzik Albümü	40/32

23	Çocuğun ruh sağlığını tanımaya yönelik etkinlik hazırlamak	Çocuk Ruh Sağlığı	40/8
24	Çocukları tanıma tekniklerine uygun etkinlik hazırlamak	Çocukları Tanıma Teknikleri	40/8
25	Aile ve çocuk ilişkisini izlemek	Aile ve Çocuk	40/8
26	Okul ve çocuk ilişkisini takip etmek	Okul ve Çocuk	40/8
27	Toplum ve çocuk ilişkisini izlemek	Toplum ve Çocuk	40/8
28	Uyumsuz çocukların özelliklerini fark etmek	Uyumsuz Çocuklar	40/8
29	Savunma mekanizmalarını tanımaya yönelik etkinlik hazırlamak	Savunma Mekanizmaları	40/8
30	Erken çocukluk eğitimi tanımak	Erken Çocukluk Eğitiminde Temel İlkeler	40/16
31	Erken çocukluk eğitim kurumlarını tanımaya yönelik etkinlik hazırlamak	Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarında Fiziksel Özellikler ve Personel	40/24
32	Özel eğitimi tanımak	Özel Eğitimde Temel İlkeler	40/16
33	Özel eğitim kurumlarının fiziksel özelliklerini tanımaya yönelik etkinlik hazırlamak	Özel Eğitim Kurumlarında Fiziksel Özellikler ve Personel	40/24
34	Drama çalışmalarını planlamak	Drama Çalışmaları	40/24
35	Drama çalışmalarını hazırlamak	Drama Uygulamaları	40/24
36	Özel eğitim durumlarını kavramak	Özel Eğitim	40/24
37	Görme engellilere etkinlik hazırlamak	Görme Engelliler	40/16
38	İşitme engellilere etkinlik hazırlamak	İşitme Engelliler	40/16
39	Dil ve konuşma güçlüğü gösterenlere etkinlik hazırlamak	Dil ve Konuşma Güçlüğü	40/24
40	Bedensel (ortopedik engelliler) ve süreğen hastalıklar konusunda etkinlik hazırlamak	Bedensel ve Süreğen Hastalıklar	40/16
41	Üstün zeka ve üstün yeteneklilere etkinlik hazırlamak	Üstün Zeka ve Özel Yetenekliler	40/24
42	Zihinsel engellilere etkinlik hazırlamak	Zihinsel Engelliler	40/24
43	Öğrenme güçlüğü olanlara etkinlik hazırlamak	Öğrenme Güçlüğü	40/16
44	Uyum güçlüğü gösterenlere etkinlik hazırlamak	Uyum Güçlüğü Gösteren Çocuklar	40/24
45	Özel Eğitimde plan hazırlamak	Özel Eğitimde Plan	40/24
46	Özel eğitimde serbest zaman etkinliklerini hazırlamak	Özel Eğitimde Serbest Zaman Etkinlikleri	40/24

47	Özel eğitimde Türkçe dil etkinliklerini hazırlamak	Özel Eğitimde Türkçe Dil Etkinlikleri	40/24
48	Özel eğitimde oyun etkinliklerini hazırlamak	Özel Eğitimde Oyun Etkinlikleri	40/24
49	Özel eğitimde müzik etkinliklerini hazırlamak	Özel Eğitimde Müzik Etkinlikleri	40/24
50	Özel eğitimde okuma yazmaya hazırlık çalışmalarını hazırlamak	Özel Eğitimde Okuma Yazmaya Hazırlık	40/24
51	Özel eğitimde fen ve doğa etkinliklerini hazırlamak	Özel Eğitimde Fen ve Doğa Etkinlikleri	40/24
52	Özel eğitimde bireylerin öz bakımını yapmak	Özel Eğitimde Öz Bakım	40/32
53	Bireyi toplumsal yaşama hazırlamak	Özel Eğitimde Toplumsal Yaşam Becerileri	40/32
54	Animasyon etkinlikleri düzenlemek	Animasyon Çalışmaları	40/32
55	Yüz ve vücut boyamak	Yüz ve Vücut Boyama Teknikleri	40/32
56	Çocuk kostüm ve aksesuarları hazırlamak	Çocuk Kostüm ve Aksesuarları	40/32
57	Eğitici oyuncak yapmak	Eğitici Oyuncaklar	40/24
58	Dolgu oyuncak yapmak	Dolgu Oyuncaklar	40/24
59	Kukla yapmak	Kuklalar	40/24
60	İletişim tekniklerini kullanmak	Çocukla İletişim -1	40/24
61	İnsan ilişkilerini yürütebilmek	Çocukla İletişim -2	40/24
62	İlk yardımın temel ilkelerini uygulamak	İlk Yardımın Temel İlkeleri	40/16
63	Temel yaşam desteği sağlamak	Temel Yaşam Desteği	40/24
64	Yaralanmalarda ilk yardım uygulamak	Yaralanmalarda İlk Yardım	40/24
65	Kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım uygulamak	Kırık Çıkık ve Burkulmalarda İlk Yardım	40/24
66	Diğer acil durumlarda ilk yardım uygulamak	Diğer Acil Durumlarda İlk Yardım	40/24
67	Hasta veya yaralıları taşımak	Taşımalar	40/16
TOPLAM			2680/1312
MESLEKİ UYGULAMALAR			864
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ			320/88
GENEL TOPLAM			2264 Saat